

Dopady omezení mobility pracovních sil v důsledku pandemie – zprávy z OECD

06. 04. 2022

25.3.2022 - V únoru 2022 vydalo OECD publikaci zabývající se vlivem omezení mobility pracovních sil v důsledku pandemie COVID-19 na ekonomiku členských i nečlenských zemí OECD.

Modelling trade policy scenarios

Pandemie COVID-19 upozornila na hospodářský význam přeshraniční mobility pracovních sil. Výroba v globální ekonomice závisí vedle mezinárodních toků meziproductů a finálních výrobků a služeb v dodavatelských řetězcích také na přeshraničních tocích pracovních sil. V důsledku pandemie téměř všechny země OECD omezily přijímání cizinců (vydávání nových víz a povolení se v první polovině roku 2020 ve srovnání se stejným obdobím roku 2019 propadlo v OECD o 46 %).

Snížená přeshraniční mobilita pracovní síly by mohla mít trvalé dopady na trhy práce a výrobků. Simulace OECD ukazují, že i za konzervativních předpokladů o rozsahu omezení pohybu pracovních sil jde o šok dostatečně velký na to, aby ovlivnil makroekonomické proměnné. V zemích OECD tvoří pracovníci narození v zahraničí významný podíl nabídky pracovních sil, který v posledních letech rostl (v roce 2005 tvořili v evropských zemích OECD 9 % zaměstnaných, v roce 2018 již 14 %).

Tento dlouhodobý trend pravděpodobně nebude pokračovat vzhledem ke zvýšeným nákladům na migraci. OECD proto analyzuje, jak by tato potenciální změna migračních vzorců mohla ovlivnit odvětvový obchod a hospodářské výsledky.

Omezení přeshraniční mobility pracovních sil, která byla zavedena během pandemie, mohla mít na různé druhy migrantů různé účinky (vyšší dopady na „krátkodobé“ ekonomické migranty byly v několika zemích zmírňovány výjimkami pro tento druh zahraničních pracovníků – např. pro sezónní pracovníky v zemědělství).

Analýza abstrahuje od těchto důležitých – ale dosud málo zdokumentovaných – rozdílů a místo toho se zaměřuje na potenciální dopady snížené přeshraniční mobility na dlouhodobou migraci, což umožní ilustrovat potenciální celkové dlouhodobé změny ve struktuře produkce a globálního obchodu. K zachycení makroekonomických a obchodních dopadů byla použita simulace odpovídající 20% snížení čisté migrace za deset let ve všech ekonomikách a regionech (tento simulovaný šok byl navržen tak, aby odrážel dlouhodobé účinky, a nezachycoval sezónní pohyby pracovních sil, jaké se někdy vyskytují například v zemědělství; velikost šoku se přibližně rovná polovině změny migračních toků, která byla zaznamenána v nedávné minulosti – např. čistá imigrace do Velké Británie se po rozšíření EU v roce 2004 zvýšila o 50 %).

Výsledky ukazují, že v zemích OECD by došlo ke snížení celkové nabídky pracovních sil a tento šok by přesunul část ekonomické aktivity do zemí mimo OECD, přičemž v mnoha zemích mimo OECD by došlo k jejímu rozšíření. Na odvětvové úrovni by se v zemích OECD snížil export z výrobních činností náročných na pracovní sílu, přičemž mezi nejvíce postižené by patřila elektronika (13 % celosvětového poklesu vývozu), automobily (12 %) a léčiva (9 %).

V ekonomikách, které zažívají negativní pracovní šok, vykazují nejhlubší propady odvětví s vysokou pracovní náročností (strojírenství, textilní a oděvní průmysl, ostatní zpracovatelský průmysl, obchodní služby, skladování).

Zemědělství a pohostinství jsou rovněž poměrně náročná na pracovní sílu a v ekonomikách, které zažívají čistý úbytek pracovních sil, jsou zasaženy poměrně silně, což přispívá k dalšímu zhoršení

primárních dopadů restrikcí souvisejících s pandemií.

Mgr. Radek Stránský

Odbor zahraničně obchodní spolupráce, MZe